

INFORMATOR EDUKACYJNY

MUZEUM IM. ALEKSANDRA KŁOSIŃSKIEGO W KĘTACH

ROK 2015/2016

Muzeum dla edukacji

Zapraszamy do współpracy placówki oświaty. Proponujemy szereg ciekawych działań:

LEKCJE I WARSZTATY MUZEALNE

1. Sposób prowadzenia dostosowany jest do wieku uczestników, ich zainteresowań oraz - w przypadku grup szkolnych - do programu nauczania.
2. Nastawiamy się na stymulowanie kreatywnego myślenia, przekazywanie wiedzy w sposób przystępny, nowoczesny oraz interesujący.
3. Nasze zajęcia opieramy na dostępnej nam bazie źródeł, w tym zbiorze ekspozycji zgromadzonych w Muzeum.

Istnieje możliwość zamówienia lekcji lub warsztatów muzealnych również dla innych grup, nie tylko szkolnych.

ZWIEDZANIE WYSTAW STAŁYCH

Zwiedzanie wystaw stałych z przewodnikiem, to wspaniała podróż w czasie, w oparciu o materialne dziedzictwo kulturowe.

WYSTAWY CZASOWE

Wystawy są poświęcone konkretnym tematom, również związanym z rocznicami historycznymi.

SPOTKANIA PRZY ARMACIE

W ramach „Spotkań przy armacie” prezentowane są różne prelekcje i wykłady, związane zarówno z przeszłością regionu, jak i najnowszymi odkryciami naukowymi dotyczącymi Kęt i okolicy. To okazja do wzbogacenia wiedzy. Wstęp wolny.

O PRZESZŁOŚCI - PRZY KAWIE

Cykl spotkań na tematy związane z przeszłością w formie dyskusji moderowanej. To wspaniała okazja do zapoznania uczniów z formą debaty, a także sztuką konwersacji, oraz do wspólnego spędzenia czasu w gronie miłośników przeszłości. Wstęp wolny.

LEKCJE MUZEALNE

Czas jednej jednostki lekcyjnej: 45-60 minut

Cena za 1 jednostkę lekcyjną – 25 zł/ całą grupę

Forma prowadzenia zajęć: wykład lub pogadanka z pokazem multimedialnym, wykorzystaniem związanych tematycznie części ekspozycji znajdującej się w muzeum, lub miejsc poza muzeum.

PRZEDSZKOLE

1. Życie codzienne na dawnej wsi w okolicach Kęt

Podróż w przeszłość, podczas której uczestnicy zajęć będą mogli poznać życie codzienne mieszkańców wsi z okolic Kęt. Jak zmieniały się przedmioty codziennego użytku, obowiązki związane z pozyskiwaniem żywności oraz uzależnienie życia od pór roku. Prowadząca: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

2. Modna Laszka. Strój regionalny mieszkańców gminy Kęty.

Jak dawniej się ubierano? Co to jest strój regionalny? Ile kosztował, jak go przechowywano i jak dbano o jego czystość? Jak wyglądał modny strój? Przedstawienie i omówienie stroju laskiego występującego w gminie Kęty oraz na terenach sąsiednich. Po wcześniejszym uzgodnieniu, możliwość przymierzenia repliki stroju. Prowadząca: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

3. Moja pierwsza wizyta w muzeum.

Spotkanie jest zapoznaniem z muzeum oraz jego rolą. Dzieci poznają muzeum od „środka”. Poznają, co kryją ekspozycje muzealne? Czy każdy może zostać muzealnikiem? Czy warto zostać kolekcjonerem? Prowadząca: mgr Renata Bożek.

SZKOŁA PODSTAWOWA

1. Życie codzienne na dawnej wsi w okolicach Kęt.(opis wyżej)

2. Modna Laszka.(opis wyżej)

3. Pisanki, kraszanki, jajka malowane? Tradycyjna Wielkanoc w Kętach i okolicy.

Lekcja związana jest z okresem Wielkanocnym, tradycją i obrzędowością tego czasu.

Uczestnicy dowiedzą się jak wyglądają nasze tradycyjne palmy? Co nasi dziadkowie robili w Wielkim Tygodniu? Jak zdobili jajka świąteczne nasi dziadkowie? Dlaczego polewamy się wodą w Lany Poniedziałek ? Prowadząca: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

4. Doroczne zwyczaje i obrzędy w Kętach i okolicy.

Lekcja odpowiada na pytania: co to są obrzędy i zwyczaje, czy w obrzędach stosowano

zabiegi magiczne? Jak obchodzono poszczególne święta? Czy nadal świętujemy tak jak nasi dziadkowie ? Prowadząca: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

5. Św. Jan Kanty - profesor z Kęt.

Przybliżenie tła historycznego czasów, w których żył i pracował profesor z Kęt oraz jego życia. Uczestnicy poznają też legendy związane z patronem studentów i uczniów oraz miasta Kęty. Prowadzący: dr Andrzej Małysa.

6. Moja pierwsza wizyta w muzeum. Opis jak wyżej, lecz stosownie do wieku uczniów.

GIMNAZJUM, SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

1. Życie codzienne na dawnej wsi w okolicach Kęt. (opis wyżej)

2. Modna Laszka. (opis wyżej)

3. Doroczne zwyczaje i obrzędy w Kętach i okolicy. (opis wyżej)

4. Pisanki, kraszanki, jajka malowane? Tradycyjna Wielkanoc w Kętach i okolic.(opis wyżej)

5. Św. Jan Kanty - profesor z Kęt. (opis wyżej)

6. Zamek Wołek. Warownia Księstwa Oświęcimskiego.

Przedstawienie roli warowni obronnej na przykładzie zamku na Wołku. Przedstawiona zostanie historia ziemii oświęcimskiej w średniowieczu. Dokładnie zostanie opisana budowa i dzieje zamku Wołek. Prowadzenie: dr Andrzej Małysa.

7. Jak zakładano średniowieczne miasto ? Lokacje miejskie na przykładzie Kęt.

Lekcja poświęcona jest tematyce powstawania miast w epoce średniowiecza. Na przykładzie miasta Kęty uczestnicy przekonują się jak wyglądało wyznaczenie planu miasta, struktura rynku i otaczających go ulic oraz proces rozbudowy miasta. Prowadzenie: mgr Renata Bożek.

8. Gdzie mieszkał Abraham ... ? Kęccy Żydzi.

Lekcja wprowadza w tematykę społeczności żydowskiej i jej kultury oraz tradycji w historii Polski. Omówione zostaną okoliczności osiedlenia się pierwszych Żydów na terenie miasta Kęty. Uczestnicy poznają historię kęckich synagog, chederów oraz mykwy. Lekcja porusza zagadnienia związane z życiem codziennym i działalnością gospodarczą kęckich Żydów. Wspomniane są też losy kęckich Żydów w czasie okupacji niemieckiej. Prowadzenie: mgr Renata Bożek.

9. Wielka historia w małym mieście.

Zajęcia pokazują, że wydarzenia znane z podręczników mogą rozgrywać się również w małym mieście. Uczestnicy poznają pamiętne epizody ważnych wydarzeń dziejowych polskich i europejskich, które rozgrywały się w Kętach i okolicy. Lekcja porządkuje wiedzę ogólną, poprzez odniesienie się do wpływu i przebiegu wielkich wydarzeń na terenie „małej ojczyzny”. Prowadzenie: dr Andrzej Małysa.

10. Legiony Józefa Piłsudskiego w Kętach.

Przedstawienie postaci Józefa Piłsudskiego, powstanie i szlak bojowy Legionów (Łowczówek), zakwaterowanie I Brygady Legionów na terenie Kęt i okolic zimą 1915 r. Część lekcji poświęcona jest kęckim legionistom. Prowadzenie: dr Andrzej Małysa.

11. Kęty w czasie II wojny światowej.

Temat lekcji obejmuje zagadnienia życia Kęczan pod okupacją hitlerowską, w tym przebieg kampanii wrześniowej, represje hitlerowskie, działanie ruch oporu w okolicy, oraz wyzwolenie Kęt przez żołnierzy Armii Czerwonej 28 stycznia 1945 roku. Prowadzenie: dr Andrzej Małysa.

12. Znani z Kęt.

Przybliżenie uczniom wybitnych postaci wywodzących się z Kęt, między innymi: Jana Kantego, Ambrożego Grabowskiego, Stanisława Krzyżanowskiego, Antoniego Szczerbowski, przedstawienie dziedzin ich aktywności, omówienie w jaki sposób ich życie oraz działalność miały miejsce na „wypromowanie” Kęt. Prowadzenie: dr Andrzej Małysa.

13. Franciszkanie w Kętach.

Przedstawienie dziejów zakonu franciszkanów, przybliżenie postaci św. Franciszka

---

z Asyżu. Prezentacja historii kęckiego klasztoru na tle historii Kęt. Poruszenie aspektów z zakresu sztuki na przykładzie ujęcia klasztoru ojców franciszkanów. Prowadzenie: dr Andrzej Małyśa.

14. Tajemnice baroku. Kościół św. Jana Kantego w Kętach.

Uczestnicy zwiedzając kościół Jana Kantego poznają fundatorów kęckiej świątyni, architekturę kościoła będącego barokową „perłą” okolicy. Krótkie przybliżenie postaci Jana Kanego, jego życia, dorobku naukowego, pośmiertnego kultu. Prowadzenie: dr Andrzej Małyśa.

Możliwość zorganizowania wycieczki po Kętach z oprowadzaniem dla różnych grup wiekowych.

WARSZTATY MUZEALNE

Czas jednej jednostki lekcyjnej: 90 minut, (z wyj. warsztatów „Utkany świat” – 90-120 minut)

Cena za 1 osobę – 2,50 zł, (z wyj. warsztatów „Utkany świat” – 5,00 zł za 1 osobę oraz „Rycerze czy rabusie” – 5 zł od osoby).

Grupy maksymalnie do 25 osób.

Forma: pierwsza część - merytoryczne wprowadzenie w temat za pomocą prezentacji multimedialnej, druga - aktywne warsztaty.

PRZEDSZKOLE

1. Pisanki – znaczenie symboliczne oraz metody zdobień.

Uczestnicy warsztatów dowiedzą się czym różnią się pisanki od kraszanek i jakie jajka miały w koszykach nasze prababie. Poznają magiczną moc jaj wielkanocnych np. na urodę i miłość, toczonych po grzbietach zwierząt, zakopywanych w ogrodzie. Podczas warsztatów wspólnie ozdobią jajka metodą batikową, nalepiankami, wyklejankami i innymi tradycyjnymi metodami. Każde dziecko musi przynieść na zajęcia jajko ugotowane na twardo. Prowadząca: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

2. Sztuka w obrzędach i zwyczajach bożonarodzeniowych.

Przed Świątami Bożego Narodzenia w każdym domu dzieci wykonywały ozdoby do izby lub na choinkę. Używały do tego łatwo dostępnych materiałów. Podczas warsztatów każdy wykona tradycyjną ozdobę świąteczną np. z opłatków, siana, słomy i kolorowych dodat-

ków. Prowadząca zajęcia: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

3. Zabawki naszych dziadków.

Podczas zajęć uczestnicy poznają wiele zabawek i zabaw naszych dziadków, oraz dowiadują się jak dawniej dzieciństwo wyglądało. Jakie były zasady, nakazy, obowiązki, organizacja czasu, pozyskiwanie i wykonywanie zabawek. Podczas zajęć prowadzimy tradycyjne zabawy z udziałem dzieci. Dzieci wykonają również tradycyjną, prostą zabawkę. Prowadząca zajęcia: mgr Alicja Skrudlik - Pilch.

SZKOŁA PODSTAWOWA

1. Słowa dawniej zapisane. Historia pisma.

Człowiek od zarania dziejów szukał sposobu zapisywania różnych informacji. Historię tych procesów będzie można prześledzić w czasie prezentacji slajdów, towarzyszącej warsztatom. W drugiej części uczestnicy warsztatów będą mogli spróbować pisania rylcem na tabliczkach techniką pisma klinowego, zapisu na „pergaminowym” zwoju za pomocą hieroglifów, gęsim piórem, na tabliczkach łupkowych i woskowych. Prowadząca zajęcia: mgr Renata Bożek.

2. Dlaczego rynek jest kwadratowy, czyli jak powstawało miasto Kęty.

W trakcie warsztatów uczestnicy poznają historię budowania miasta w średniowieczu oraz życie ówczesnych mieszczan. Dowiedzą się między innymi skąd się wzięła nazwa miasta, dlaczego rynek jest kwadratowy, dlaczego niektóre kamieniczki są bardzo wąskie. W trakcie zajęć wyświetlona zostanie prezentacja pokazująca kolejne etapy rozwoju miasta. W drugiej części dzieci zostaną podzielone na grupy, i wykonają własne makiety małego miasteczka. Prowadząca zajęcia: mgr Renata Bożek.

3. „Rycerze czy rabusie?” -

Koszt 5 zł/ osobę w cenę wliczona wycinanka hełmu garnckowego naturalnej wielkości.

Zajęcia zorganizowane są w formie zabawy pozwalają zapoznać się dzieciom m.in. z zasadami dobrych obyczajów, wywodzących się z kultury rycerskiej takich jak: braterstwo, staranie o dobre imię, odwaga, wierność,

hojność, dbałość o wygląd. Odkryte zostaną także tajniki rzemiosła rycerskiego. Rycerzy poznamy jednak nie tylko od strony walki i turniejów, ale również poznamy gry i zabawy, w jakich uczestniczyli w wolnym czasie. Uczestnicy będą wymyślać herb według wskazówek heraldycznych. Dodatkową atrakcją będzie przymierzenie elementów zbroi, hełmu garnckowego i kolczugi z kapturem. Prowadząca: mgr Renata Bożek.

4. Rzemieślnicy i partacze. Historia i działanie organizacji cechowych.

Uczestnicy dowiedzą się skąd wzięła się idea zakładania dawnych cechów. Dlaczego rzemieślnicy musieli się spotykać na specjalnych schadzkach, co kryły w sobie skrzynie cechowe. W ramach warsztatów dzieci zakładają swoje własne cechy rzemieślnicze, tworzą swoje znaki, zdobią wizerunki skrzyń, ustanawiają własne zasady i spisują je na specjalnych kartach. Warsztatom towarzyszy specjalnie przygotowany komiks. Prowadząca zajęcia: mgr Renata Bożek.

5. Gdzie mieszkali muzy? Rola i funkcjonowanie muzeum.

Zajęcia poświęcone są zagadnieniom związanym z muzealnictwem i kolekcjonerstwem. Przedstawiona też zostaje historia kęckich zbiorów muzealnych. Następnie w formie warsztatów uczestnicy będą badać przedmioty i opracowywać je pod kątem kolekcji muzealnej. Prowadząca zajęcia: mgr Renata Bożek.

6. Utkany świat. Tkactwo tradycyjne i artystyczne.

Zajęcia warsztatowe pokazują etapy przygotowawcze oraz proces tkania gobelinów pod nadzorem prowadzącego. Każdy uczestnik otrzyma krosno do zmierzenia się z ręcznym tkaniem. Prace są zabierane przez uczestników. Prowadząca zajęcia: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

7. Bibułowe ogrody. Ludowe zdobnictwo bibułkowe.

Ponure, ciemne wnętrza chałup zdobiły bibułowe kwiaty, które „kwitły” przez cały rok. Uczestnicy dowiedzą się kto tworzył te kwiaty i kiedy? Kto to jest twórca ludowy? Podczas warsztatów uczestnicy poznają zasady tworzenia kwiatów z bibuły oraz samodzielnie je wykonują. Prowadząca zajęcia: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

8. Na szkle malowane.

W trakcie warsztatów poruszone zostaną kwestie kto malował na szkle? Kto to jest twórca ludowy? Co najczęściej było malowane i dlaczego? Podczas warsztatów uczestnicy poznają zasady malowania na szkle oraz wg szablonów lub własnej inwencji twórczej tworzą swoje prace. Prowadząca zajęcia: mgr Alicja Skrudlik-Pilch.

9. Pisanki – znaczenie symboliczne oraz metody zdobień - opis wyżej.

10. Sztuka w obrzędach i zwyczajach bożonarodzeniowych - opis wyżej.

11. Zabawki naszych dziadków - szkoła podstawowa - opis wyżej.

GIMNAZJUM, SZKOŁA PONADGIMNAZJALNA

1. Kaligrafia, czyli sztuka pięknego pisania **NOWOŚĆ**

Kaligrafia to nie tylko umiejętność pięknego i starannego pisania, może również okazać się formą wyrażania ekspresji. Na warsztatach uczestnicy poznają najważniejsze zasady obowiązujące w sztuce kaligrafii. Pozwolą one również na zgłębienie tajników iluminacji, nieodłącznego elementu zdobienia tekstów, by wszystko to wykorzystać przy tworzeniu pięknych prac. Prowadzenie: mgr Renata Bożek.

2. W świecie symboli i znaków? **NOWOŚĆ**

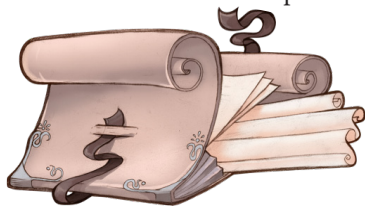
Ludzie od wieków posługiwali się znakami i symbolami. Ale czy miały one dla wszystkich takie same znaczenie? W trakcie warsztatów odpowiemy na pytania dlaczego ludzie używają symboli, jak się one kształtowały w odniesieniu do danych rzeczy? Zastanowimy się nad znakami, które towarzyszą nam w codzienności oraz przestrzeni architektonicznej Kęt. Prowadząca: dr Marta Tylza-Janosz.

3. Mity w historii. Z warsztatu badań źródłowych historyka. **NOWOŚĆ**

Lekcja ma na celu ukazanie pracy historyka w odtwarzaniu historii. Sluchacze zapoznają się z podstawowymi rodzajami źródeł historycznych, poznają metody analizy tych źródeł. Znajdą odpowiedź na pytanie co się dzieje z historią zanim trafi do podręczników i czy zawsze jest to prawda obiektywna. Podczas pracy ze źródłami dowiedzą się jak tworzy się mity o konkretnych wydarzeniach czy ludziach i jak radzą sobie z tymi opowieściami historycy. Prowadząca: dr Marta Tylza-Janosz.

4. Sekrety kęckich pergaminów.

Historia kęckich dokumentów pergaminowych, nadających miastu prawa i przywileje. Uczestnicy zapoznają się przy okazji z różnymi rodzajami średniowiecznych dokumentów. Poznają przy tym tajniki wytwarzania pergaminów, atramentów i narzędzi pisarskich oraz rodzaje stosowanych pieczęci. Dowiadują się jak funkcjonowała kancelaria monarsza. Warsztaty prowadzone są z zastosowaniem transkrypcji dokumentu targowego Zygmunta Starego z 1519 r. Praca z dyplomami i dokumentami nowożytnymi i XIX w. Prowadząca zajęcia: mgr Renata Bożek.

**5. „Stoimy tu na odpoczynku”. Pobyt I Brygady Legionów w Kętach w 1915 r. **NO-
WOŚĆ****

Aktywne warsztaty mające na celu ukazanie miasta w okresie przebywania I Brygady w Kętach i okolicy (Czańcu, Bujakowie, Kozach, Kobiernicach, Osieku, Wilamowicach) 100 lat temu. Uczestników warsztatów podzielimy na 2 grupy. Pierwsza - wcieli się w rolę osób, mających poinformować władze legionowe o sytuacji w mieście. Druga grupa będzie działała jako szpiechy obcej armii. Dodatkowo każdy dowie się, jak to jest przywdziać mundur legionisty (replika munduru). Prowadzenie: mgr Renata Bożek.

6. Skąd przybyliśmy? - warsztaty genealogiczne. **NOWOŚĆ**

Warsztaty genealogiczne mogą stanowić zachętę do rozpoczęcia poszukiwań informacji o przeszłości i swoich przodkach. W trakcie zajęć będzie można zapoznać się z ważnymi pojęciami z dziedziny genealogii, rodzajami źródeł oraz tajnikami pozyskiwania danych w pracy historyków. Uczestnicy poznają zasady tworzenia imion i nazwisk oraz tworzenia tablic genealogicznych. Prowadząca: mgr Renata Bożek.

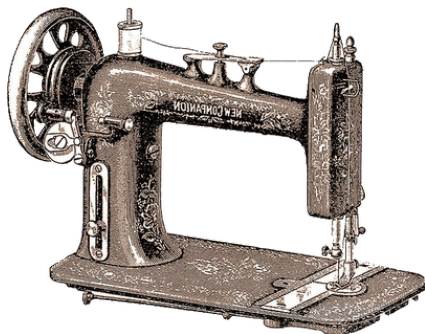

7. Gdzie mieszkali muzy? Rola i funkcjonowanie muzeum - opis wyżej.

8. Utkany świat. Tkactwo tradycyjne i artystyczne - opis wyżej.

9. Pisanki – znaczenie symboliczne oraz metody zdobień - opis wyżej.

10. Sztuka w obrzędach i zwyczajach bożonarodzeniowych - opis wyżej.

Regulamin lekcji i warsztatów muzealnych

w Muzeum im. Aleksandra Kłosińskiego

1. Zajęcia muzealne można zamówić osobiście lub telefonicznie (33 845 31 07) z tygodniowym wyprzedzeniem od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30-14.30.
2. Zamawiając lekcję należy określić: temat lekcji, termin zajęć, liczbę uczestników (w przypadku warsztatów grupa nie powinna przekraczać 25 osób), rodzaj szkoły, nazwisko nauczyciela lub opiekuna, z którym przybędzie grupa, telefon kontaktowy.
3. Nie prowadzimy zajęć z grupami, które wcześniej nie umówiły się na lekcję.
4. W przypadku rezygnacji z zamówionej lekcji prosimy o informację najpóźniej 1 dzień przed ustalonymi zajęciami.
5. Zajęcia prowadzimy od wtorku do piątku w godzinach od 08.00 do 14.00 w budynkach Muzeum, Rynek 16, lub w budynkach związanych z tematem np. kaplica św. Jana z Kęt¹.
6. Opłatę za lekcję uiszczyć należy przed rozpoczęciem zajęć w kasie mieszczącej się w budynku Muzeum.
7. Wysokość opłaty za zajęcia określona jest Zarządzeniem Dyrektora Muzeum.
8. Wstęp dla opiekunów jest bezpłatny.
9. Należy przybyć do Muzeum punktualnie na ustaloną godzinę.
10. Spóźnienie przekraczające 15 minut może skutkować odwołaniem zajęć.
11. Nie ma możliwości rozpoczęcia zajęć przed ustaloną godziną.
12. Okrycie wierzchnie, torby, plecaki należy zostawić w szatni, przed rozpoczęciem zajęć.
13. Zajęcia prowadzone są przez pracowników merytorycznych Muzeum oraz zaproszonych gości.
14. Uczestnicy wykonują polecenia pracownika Muzeum prowadzącego lekcję oraz pracowników obsługi.
15. Opiekunowie mają obowiązek pozostawać z grupą przez cały czas pobytu w Muzeum i biorą odpowiedzialność za dyscyplinę uczniów podczas zajęć.
16. Muzeum ma prawo do prezentowania zdjęć i filmów z wizerunkami osób biorących udział w zajęciach, robionych podczas warsztatów i lekcji w celu promowania zajęć i oferty muzeum.

---

1 Po uzgodnieniu możliwe prowadzenie zajęć również w poniedziałki (dzień wewnętrzny), bądź w innych godzinach .

MUZEUM IM. ALEKSANDRA KŁOSIŃSKIEGO W KĘTACH

Rynek 16, 32-650 Kęty

TEL. 33 845-31-07, www.muzeum.kety.pl, muzeum@muzeum.kety.pl

Godziny otwarcia dla zwiedzających

wtorek, środa, piątek - 10.00-15.00

czwartek - 12.00-17.00

niedziela - 14.00-18.00

poniedziałek - dzień wewnętrzny

Dla grup zorganizowanych istnieje możliwość prowadzenia zajęć również w innych godzinach, w tym w poniedziałek, po wcześniejszym uzgodnieniu terminu.

Cennik:

Bilet normalny - 5 zł

Bilet ulgowy - 2,5 zł

Przewodnik - 15 zł

Lekcja muzealna - 25 zł/1 jednostkę lekcyjną od grupy

Warsztaty muzealne - 2,5 zł od osoby

(warsztaty „Rycerze czy rabusie” oraz tkactwo - 5 zł od osoby)

